

KURT VONNEGUT

Virágvasárnap

KURT VONNEGUT

Virágvasárnap

Önéletrajzi jegyzetek

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Kurt Vonnegut: *Palm Sunday. An Autobiographical Collage*
Published by Delacorte Press, New York
Copyright © 1981 by The Ramjac Corporation
This translation is published by arrangement with Dial Press,
an imprint of The Random House Publishing Group,
a division of Random House, Inc.
Jacket photograph copyright © 1980 by Jill Krementz

Fordította: *Borbás Mária és Szántó György Tibor*

Második kiadás

A fedélen *Jill Krementz* fotója
Fedéltipográfia: *Somos Péter*

Hungarian translation
© by Borbás Mária, Szántó György Tibor, 2002, 2009

Hungarian edition
© by Maecenas Könyvkiadó, 2002, 2009

honlap: www.maecenaskiado.hu

Előszó a második kiadáshoz

A kalitka most éppen üres ugyan, de ennek nincs jelentősége. Kurt Vonnegut ma népszerűbb, mint valaha. A világ nyolcvannégy országában jelent meg posztumusz kötete, az *Ördögcsapda* (*Armageddon in Retrospect*). Sokan már a folytatást várják. Várakozásuk nem is lesz hiábavaló, mert az író fia, Mark Vonnegut igen intenzíven kutakodik. Állítólag aki keres, talál.

Jelen gyűjtemény természetesen szintén nem hiányozhat egy magára adó Vonnegut-olvasó polcáról. Mindent megtudhatunk arról, hogy az író miképpen vélekedett önmagáról, mesterségéről, a világról, az emberi nem perspektíváiról, Jézusról, satöbbi.

Az előző kiadás 2002-ben jelent meg. Hét év telt el. Adatokat kellett pontosítanunk, és ha már belepiszkáltunk a szövegbe, javítottuk a hibákat is. Akadt egy-kettő.

Látni fogják, hogy Vonnegut így kezdi önéletrajzi jegyzeteit: „Jelen könyv egy amerikai zseni remekműve.” Új műfaji minőségnek új elnevezés jár, hiszen a *remekmű* szűkmarkúan jellemezné a fenomenális alkotás kozmikus erőnyeit. Ezen új műfaji meghatározás a „blivit”. Jelentése: „...két kiló szar egykilós tasakban”.

Emelkedett szórakozást kívánunk hatalmas családjunk minden egyes tagjának, Kurt Vonnegut hűséges olvasóinak!

Maecenas Könyvkiadó, 2009

*Unokatestvéeimnek,
a de St. Andréknak, bárhol is legyenek.
Kié most a várunk?*

Virágvasárnap

Nos tehát, íme, itt ülök New Yorkban, a világ fővárosában, East Side-i sorházamban. Életem utolsó harminc évének bizonyítványai körös-körül kirajzszögezve a falakon, a bizonyítványokat magam írtam alá. Nézem az osztályzataimat. Jó jegyek és rossz jegyek váltakoznak. Eszembe jut, hogy olyan vagyok, akár a szenvedélybeteg hazárdjátékos. Túl sok pénzt kértem magamtól kölcsön, és soha nem fogom tudni megadni, hiába minden.

Másutt már említettem mentoromat, aki a Chicagói Egyetemen dolgozott. Ez a briliáns elme nem volt képes kiadót találni legmerészebb műve számára, és öngyilkos lett. Azt viszont még nem mondtam el, mitől volt az az ember oly briliáns elme. Most, hogy rátérnék erre, bizonytalanság fog el, és nem csupán azért, mert ha csak egy pillanatra is, de hírnevének sorsa most az én kezemben van. Inkább azért vagyok bizonytalan, mert oly sok okos megjegyzése él az emlékezetemben, és mindegyik egyszerű volt, könnyen érthető. Hazám kritikusaival és tudósaival kapcsolatban az a tapasztalatom, hogy számukra a közérthetőség leginkább tudatlanságnak, lustaságnak, ócskaságnak és gyermekségnek tűnik. Ha egy eszme azonnal felfogható, akkor ez az eszme az ő számukra magától értetődően nem is lehet eredeti, és ők maguk különben is mindenkor tisztában voltak vele.

Ugyanez vonatkozik az irodalmi kísérletekre is. Ha egy irodalmi kísérlet remekül működik, olvastatja magát és szórakoztató, a kísérletező nyilvánvalóan valami zugfirkász. A kritikusoktól

csakis az kaphatja meg a rettenthetetlen kísérletező díszoklevélét, aki mindegyre csak kudarcot vall.

Egy alkalommal részt vettem egy zenekritikus partiján. Házigazdánk hajdani zeneszerzők névsorával mulattatta vendégeit. Egyikünk sem hallott még róluk, mire a kritikus közölte, hogy a maguk idejében őket tartották a legnagyobb élő komponistáknak. E muzikusok Beethovennek és Brahmsnak és Wagnernak meg hasonlóknak voltak a kortársai. Romantikus darabjaikat szimfonikus nagyzenekarok adták elő.

Megkérdeztük a zenekritikust, hogy ma miért nem övezi őket az egykori csodálat. Előzőleg a zenekritikus vette magának a fáradtságot, hogy mindent meghallgasson az elfeledett zeneszerzők muzikájából. „Az egész csupán egy gesztus volt” – felelte a kritikus. Ezt úgy illett érteni, hogy az elfeledett szerzők munkái egy sor gyönyörű téma ígéretét hordozták, csakhogy az ígéretek közül soha semmi nem valósult meg. A kortársak körében ugyan tiszteletet érdemeltek ki ezekkel a valóban szépséges ígéretekkel, amelyek teljesítésével azonban rendre adósok maradtak. Talán még egy arkangyal sem tudta volna teljesíteni őket.

Nekem úgy tűnik, hogy némelyik mai lenyűgöző írói hírnév is éppen efféle ígéretésekre épül.

Következzen a példa arra, hogy a mentorom milyen briliáns elme volt.

Szókratész módszerét használva, ezt a kérdést intézte kicsiny létszámú osztályunkhoz.

– Mi az, amit a művész csinál? A festő, az író, a szobrász?

Ő már tudta a választ, amelyet bele is írt a könyvébe. Ez volt az a könyv, amelyet soha nem adtak ki. Közölte még, hogy az óra végéig nem árulja el a maga válaszát, viszont elhajítja, ha tőlünk az övénél különb és értelmesebb megoldás érkezik. Az osztályunkat csupa második világháborús veteránból szervezték. Tan-

folyamunk arra szolgált, hogy az amerikai kormány így fedezhesse megélhetési költségeinket, miközben az egyetem maga a nyári szünet miatt szinte teljesen kihalt volt.

Az is lehet, hogy valamelyikünk előállt valami ügyes felelettel, de erre már nem emlékszem. A mentorunk válasza így hangzott. „A művész eltöpreng: Káosz vesz körül, s szinte semmit sem tehetek ellene, de legalább ezen a négyszögletű vásznon, vagy papírlapon, vagy ezen a kődarabon addig tisztogathatok, míg tökéletes rend nem lesz rajta.”

De hát ezt úgymint mindenki tudja.

Felnőttéletem javát azzal töltöttem, hogy 21,5 cm széles és 28 cm hosszú papírlapok kupacain valamiféle rendet hozzak létre. Ez a szigorú korlátok közé szorított tevékenység lehetővé tette számomra, hogy ügyet se vessek némely viharokra. Éppen ezáltal idéztem elő a legcifrább viharokat, melyekre ügyet sem vetettem. Hitveseim gyakran méregbe gurultak azon, hogy milyen sok figyelmet szentelek a papírlapoknak, és milyen kevés figyelmet szentelek nekik.

Csak azt tudom erre felelni, hogy minden sikeres emberi törekvés titka a teljes koncentráció. Ezt valamennyi nagy sportoló igazolhatja.

Ugyanez másképpen: olykor úgy vélem, hogy az életben nem vagyok túl ügyes, ezért a szakmám mögé bújok.

Tudom, hogy Delila valójában mit csinált Sámsonnal, hogy a férfi olyan gyenge legyen, mint egy csecsemő. Nem is kellett hozzá levágnia az óriás hajját. Csupán el kellett terelnie a figyelmét.

Kilenc évvel ezelőtt lehetett, hogy az Amerikai Művészeti és Irodalmi Akadémia engem kért fel egy beszéd megtartására, itt, New Yorkban. Akkor még akadémiai tag sem voltam, a feladattól

egészen begyulladtam. Leléptem otthonról. Az időm nagy részét azzal töltöttem, hogy a Keleti Ötvennegyedik utcában, egy parányi lakásban a virágokat számolgattam a tűzfalon és a Donald kacsát néztem a televízióban. Ekkor történt, hogy gyógyíthatatlan hazárdjátékos barátom a bankszámlámról az összes pénzeimet leemelte, a fiam pedig bezsongott Brit Columbiában.

Arra kértem a feleségemet, hogy ne jöjjön el a rendezvényre, már így is kocog a fogam a rémülettől. Ugyanezért ugyanerre kértem azt az asszonyt is, akivel akkortájt bizonyos társas viszonyban éltem. Hát persze hogy odajöttek. Szépen fel is öltöztek a kivégzéseemre.

És mi mentette meg az életemet? Néhány 21,5 cm széles és 28 cm hosszú papírdarab.

Sajnálom azokat az embereket, akik nem ismerik a trükkjét, hogyan lehet átlátható rendet teremteni valami kicsiny ügyből. Újabban ebből a célból mind többen inkább mozifilmet megvideót készítenek. Az a legfőbb kifogásom a filmművészettel szemben, hogy nagyon drága dolog. A filmes olyan, mint Benvenuto Cellini. Már pusztán a nyersanyag is iszonyúan költséges volt, amelyekkel Cellini dolgozott. Ezüst és platina és arany.

Olyan házba születtem, amelyet az apám tervezett és épített születésem évében, 1922-ben. Akár egy múzeumban, annyi kincs volt otthon, s a kincsek örököse a bátyám vagy a nővérem lett volna, vagy én. Nem szerettem ott élni. A boldog békeidők idillje eltartott vagy hét esztendeig. Szóval nem túl sokáig. Zenerajongó szüleim számára mindez olyan lehetett, mintha egy nagyzenekar a szimfónia első hét taktusának eljátszása után egyszer csak hazament volna.

Azt a házat, amelyben jelenleg lakom, egy L. S. Brooks nevezetű telekspekuláns építtette a forgalmas kikötőnegyedben, 1860-tól 1861-ig, tehát a polgárháború kezdetén. Szellemben ez az épület nemcsak az én tulajdonom, hanem mind-

azoké, akik benne éltek, amióta csak ez a Brooks a környék többi hasonló házával egyetemben felhúzta, miközben meg sem fordult a fejében, hogy vajon kik laknak majd itt. Először egy másik németnek, Ferdinand Traudnak tetszett meg a ház annyira, hogy bele is költözzön, ahogy a remeterák is beköltözködik az üres csigahéjba. Ferdinand Traud volt a Keleti Negyedik utca 142. alatt található Német Szabad Iskola rektora.

Traudék 1875-ben elhurcolkodtak innen, és Julius Bruno tőzsdealkusz jött a helyükre. Julius Brunót 1887-ben felváltotta Peter Goetz, aki után 1891-től Louisa Gerlach élt itt. Satöbbi, satöbbi.

Magam nyolc éve vásároltam meg a házat Robert Gottlieb-től, az Alfred A. Knopf Könyvkiadó főszerkesztőjétől. Gottlieb a szemközti épületbe ment át, jelenlegi feleségem, Jill Kremenz és én viszont ide jöttünk lakni.

A földszinten Jill irányítja fényképészeti vállalkozását. A legfelső emeleten én irányítom írói vállalkozásomat. A két középső emeleten megosztozunk.

Azok az emberek, akik ebben a városban élnek, nagyon barátságosak velem, noha messze születtem. A New York-iak megbecsülik azokat az idegeneket, akik a művészetekben éppen náluk jeleskednek, és regényíróként olykor egész elfogadhatót produkáltam.

A legszívmengetőbb kedvesség a részükről akkor ért, amikor a Szent Kelemen nevét viselő epizkopális egyház gyülekezete, amelynek számos színész is a tagja, arra kért, hogy 1980-ban, Virágvasárnap* alkalmából én mondjak prédikációt. Ebben a templomban, amely egyszermind színház is, az a szokás, hogy évente egyszer egy idegent hívnak meg, hogy ígét hirdessen.

Az oltár hordozható, hiszen a templom padsorok előtti része maga a színpad. Azon színdarabok száma azonban elhanyagolhatóan csekély, amelyekben kapóra jön egy színpad kellős köze-

* Húsvét előtti vasárnap, ezen a napon érkezett Jézus Jeruzsálembe, ahol az ujjongó tömeg pálmalevelekkel integetett neki. (János 12,13; Márk 11,8; Máté 21,8.)

pére masszívan odaerősített oltár. Prédikációm reggelén az oltárt tehát felrakták egy díszletre, amely egy kábé hatvan évvel korábbi manhattani bérház konyháját ábrázolta – a konyha öregebb lehetett, mint én –, és az egészzet a színpadra tolták.

Nem tudom, melyik darab díszlete lehetett ez a konyha. Nem is kérdeztem meg. Szeretném azt képzelni, hogy a darab Európából New Yorkba érkezett emigránsokról szólt, meg a gyermekeikről. Boldoggá tett, hogy épp ilyen díszletről prédikálhatok, hiszen magam is emigránsok leszármazottja vagyok, csak az én őseim a szárazföld belsejében telepedtek meg. A bennszülött New York-iak nem ismerik az arrafelé élőket, de a legrosszabbakat gondolják róluk.

Íme, ezt mondtam el a templomban:

Engem elbűvöl a hegyi beszéd. Azt hiszem, mind ez ideig egyedüli jó gondolatunk az irgalmasság. Elképzelhető, hogy előbbutóbb még kaphatunk egy ehhez foghatóan jó gondolatot. Akkor majd két jó gondolatunk is leend. Vajon mi leend a második jó gondolat? Fogalmam sincs. Honnan tudhatnám? Megkockázatom, hogy valamiképp a zenével lesz összefüggésben. Sokszor tűnődöm azon, hogy miféle dolog is a muzsika, és miért szeretjük oly nagyon. Lehetséges, hogy a második jó gondolat a zene megszületése.

János evangéliuma tizenkettedik részének első nyolc versét választottam a mai alkalomra, de nem azt a részt, amely a Virágvasárnapról szól, hanem azt, amelyik az előző estét beszéli el, erre következik a Virágvasárnap, ezért az előzményt nevezhetnénk akár Nárduskenet-szombatnak* is. Remélem, hogy a két időpont nincs túl távol egymástól, így a Virágvasárnap tekintetében többé-kevésbé kielégítem az igényeiket. A minap megtudakoltam egy episzkopális lelkésznőtől, hogy magáról a Virágvasárnapról mit kellene elmondanom önöknek. Azt felelte, hogy

* Nárdus – szanszkrit eredetű szó; többféle illatos keleti növény, illetve a belőlük készült illatos kenőcs neve.

a Virágvasárnap briliáns szatíra, melynek tárgya az e világi parádé és tiszteletadás. Tudjanak róla.

Carol Anderson volt ez az episzkopális lelkész, aki eladta a templomát, csak hogy egyházközsége spirituális értelemben fennmaradhasson. Az All Angels nevezetű egyházközség a Nyugati Nyolcvanadik utcánál található, kicsivel a Broadway után. Carol Anderson eladta a templomot, de megtartotta a lelkési hivatalát. Feltételezem, hogy a legtöbb angyal most is itt lebeg körülöttünk, de az is lehet, hogy mindnyájan jelen vannak.

Ami pedig immáron a Virágvasárnap előestéjéről szóló verseket illeti, azért választottam éppen ezeket, mert sok-sok ismerősöm számára ez a szöveg a bizonyosság, hogy olykor még maga Jézus is torkig volt azokkal az emberekkel, és fárasztották őt, akik folyton irgalomra szorultak. A mai, átdolgozott szövegű Bibliából fogok felolvasni, mert ezt jobban értem. Meg azért is, mert a későbbiekben érvekké szeretném alátámasztani, hogy Jézus csupán tréfálkozott, viszont a Jakab-féle Biblia* szövege tréfálkozásra alkalmatlan. Ha valaki a világ legjobb viccét a Jakab-féle Biblia nyelvén szólaltatná meg, arra kárhozná a viccet, hogy üresen puffogjon, mint Charlton Heston.**

Olvasom az evangélium szavait:

„Jézus tehát hat nappal húsvét előtt elment Betániába, ahol Lázár élt, akit feltámasztott a halottak közül. Vacsorát készítettek ott neki, s Márta szolgált fel, Lázár pedig a Jézussal együtt ülők között volt. Mária ekkor elővett egy font drága valódi nárduskenetet, megkenete Jézus lábát, és hajával törölte meg; a ház pedig megtelt a kenet illatával. Tanítványai közül az egyik, Júdás Iská-

* Az úgynevezett *Authorized (King James) Version of the Holy Bible* (1611) évszázadokig az egyetlen autentikusnak tekintett Szentírás-fordítás volt az angolul beszélő világ számára.

** Charlton Heston (1923–2008) hollywoodi filmsztár, a *Ben Hur* főszerepéért Oscar-díjat kapott. Vonnegut ki nem állhatta a konzervatív szemléletű színészt, aki az amerikaiak szabad fegyvertartásának mint alkotmányos alapjognak az egyik apostola.

riotes, Simon fia, aki el akarta őt árulni, így szólt: »Miért nem adták el inkább ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem jutatták az árát a szegényeknek?« De nem azért mondta ezt, mint ha a szegényekre lett volna gondja, hanem azért, mert tolvaj volt, és a nála levő erszényből elszedegette, amit beletettek. Jézus erre így szólt: »Hagyd, hiszen temetésem napjára szánta; mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek!«^{*}

Itt fejezem be az olvasást. Bár egy tréfát helyeztem kilátásba, egyetlen árva kuncogás sem hallatszott az egész templomban. Igaz, ami igaz, a szöveg két eléggé lehangoló üzenetet is tartalmaz. Az első, hogy Jézus mintha árnyalatnyi önsajnálatot érezne. A második, hogy földi küldetésének úgyszólván a legvégére jutott, és legalábbis átfutott rajta, hogy torkig van a szegényekkel, fárasztja, hogy folyton őket emlegetik neki.

Mellesleg, az utóbb olvasott verset a Jakab-féle Biblia fordítói majdnem teljesen úgy ültették át, mint a modern fordítók.

De akármit mondott is valójában Júdásnak Jézus, természetesen arámi nyelven beszélt hozzá. Szavai héber, görög, latin, valamint ó- és középanyol közvetítéssel jutottak el hozzánk. Lehet, hogy csak valami ehhez hasonló dolgot mondott: „Szegények mindig lesznek nálatok, én viszont nem leszek nálatok mindig.” Az is előfordulhatott, hogy a sok fordítás során kézen-közön elveszett valami csekélység. És azt se feledjük, hogy a viccek rendszerint nem élik túl a fordítást.

Most pedig igyekszem megkeresni azt, ami elveszett. Hogy miért? Mert én, a Krisztusban hívő hitetlen, oly sokszor találkoztam a kereszténységtől idegen türelmetlenséggel, amely

* Az 1975. évi új fordítású Biblia javított kiadása (1990). Kiadta a Magyar Bibliatársulat megbízásából a református egyház Kálvin János Kiadója, Budapest, 1998; János evangéliuma 12. része; 1–8. vers. Az előző hivatalos magyar fordításban (1987) Jézus ezt mondja: „...a szegények mindig veletek vannak, de én nem vagyok mindig veletek.” Károlinál: „Mert szegények mindenkor vannak veletek, én pedig nem mindenkor vagyok.”

a szegények iránti csömört éppen ezzel az idézettel indokolja: „...mert a szegények mindig veletek lesznek...”.

Ezúttal Indianapolisban eltöltött ifjúságomra utalok. Nagyjából mindegy is, hogy éppen hol vagyok és milyen öreg lettem, szinte másról sem beszélek soha, mint Indianáról és Indianapolisban eltöltött ifjúságomról. Arrafelé valahányszor valaki túlságosan aggodalmaskodni kezdett a szegények miatt, egy tekintélyesebb földim, leginkább egy nagybácsi vagy egy nagynéni, tüstént ráfelelte: Hát hiszen még Jézus Urunk is belátta, hogy a szegények ügyében nemigen lehet ötről hatra jutni. Az a nagybácsi vagy nagynéni ilyenkor átköltötte János evangéliuma tizenkettedik részének nyolcadik versét: „A szegények reménytelenek. Mindig a nyakunkon lógnak.”

Ettől kezdve a többiek már nyugodtan mondogathatták a magukét, hogy a szegények azért reménytelenek, mert olyan lusták vagy ostobák, és hogy folyton csak vedelnek, csinálnak egy rakás gyereket, a szöveget meg a fürdőkádban tárolják, satöbbi. Azután következhetett egy idézet a neves indianai humoristától, Kin Hubbardtól, aki, úgymond, ismert egy embert, hát az olyan nagyon szegény volt, hogy huszonkét darab kutyája volt. Satöbbi.

Ha az indianai földijeim még életben volnának, most közölhetném velük, hogy Jézus csak tréfált, és hogy a szegények szinte észébe sem jutottak. De ezek a földijeim már nem élnek.

És még azt is elmondanám nekik, amire a jelenlévőket fölösleges emlékeztetnem, hogy a tréfák olykor nagyon is nemes lelkűek. A nevetés pontosan olyan tiszteletre méltó, mint a sírás. A nevetést és a sírást a frusztráció és a kimerültség váltja ki, az, hogy többé nincs már értelme sem a gondolkodásnak, sem a munkálkodásnak. A magam részéről inkább a nevetés híve vagyok, mert utána nem kell annyit takarítani, és mert a nevetés után sokkal hamarabb tudok újra gondolkodni és munkálkodni.

Eddig megvolnánk.

Este van tehát, és holnap: Virágvasárnap. Jézus frusztrált és kimerült. Pontosán tudja, hogy az egyik legközelebbi társa pénzért el fogja árulni. Hogy kigúnyolják és megkínózzák majd, és

hogy meg is ölik. Ugyanazt a rettenetes fájdalmat kell majd elszenvednie, mint egy földi halandónak, akit keresztre feszítenek. Vonaglik majd ő is, míg ki nem szenved. A földi halandóknál tett látogatása immár szinte befejeződött. De még nem egészen.

És ismét vacsoraidő.

Hány vacsorára maradt még idő? Talán ha ötre.

De már a mostani vacsorázóasztalnál ülök is mintha őt gúnyolnák. Egyikőjük éppen Júdás, aki megy és feladja őt. Vagy itt van Lázár, aki nemrégiben négy napon keresztül halott volt. Annyira halott, hogy a Szentírás szerint még búzlott is. Nyilván pillanatnyilag is kába, a társalgás sem az erőssége. Az sem bizonyos, hogy egyáltalán hálás, amiért feltámasztották. Nem fenékgig tejfel, ha valaki előbb meghal, azután meg visszahozzák az élők közé.

Ha János evangéliumából egy kicsivel többet is felolvastam volna, kiderül, hogy odakint nagy tömeg verődött össze. Majd megvesznek, annyira szeretnék már megnézni Lázárt. Nem Jézust. A tömeg számára Lázár a nap hőse.

A tömeg mindig csalhatatlan, ha egy csodát félre kell értenie.

Jelen van továbbá Lázár két nővére, Márta és Mária. Ők legalább részvétet éreznek, és ösztönösen tudják, hogyan is segíthetnének. Mária nekilát, és masszírozni, illatosítani kezdi Jézus Krisztus lábát a kenettel, amely nárdusnövényből készült. Ekkor még Jézusban emberi csontváz van, a csontokon pedig emberi hús. Nagyszerűen eshetett neki, ahogy Mária a lábát masszírozta. Vajon eretnekség, ha feltételezzük, hogy talán még a szemét is lehunyta?

Látja mindezt az irigy, képmutató Júdás, és megelégedi. Pápább akar lenni a pápánál: Hé, ez nem méltó egy keresztényhez. Elpocsékolni a lábadra azt a jóféle kenőcsöt! Inkább el kellene adnunk, hogy az árából segíthessünk a szegény embereknek.

Arámi nyelven felel néki Jézus: Júdás, higgadj le. Bőven lesz még szegény ember azután is, hogy én már nem leszek.

Hasonló körülmények között körülbelül ezt mondta volna Mark Twain vagy Abraham Lincoln is.

Virágvasárnap

Ha Jézus csakugyan így beszélt, akkor az alkalomhoz illő szent fekete humorral van dolgunk. Mindent elárul arról, hogy mi a képmutatás. A szegények dolgához viszont az egésznek semmi köze. Keresztényi tréfa, hogy Jézus udvarias maradjon Júdás-hoz, de azért mégiscsak megdorgálhassa, amiért ennyire szemforgató.

Júdás, te csak nyugodj meg. Bőven lesz még szegény ember azután is, hogy én már nem leszek.

Elismételjem az evangélium szavait? „...mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek!”

A saját olvasatom nem sérti a Biblia szövegét. A szavak sorrendjét átalakítottam ugyan, de nemcsak azért, hogy a szituációhoz jobban illeszkedő tréfát formáljak belőle, hanem azért is, hogy összhangba hozzam a hegyi beszéddel. A hegyi beszédben olyan irgalmasságról hallunk, amely se nem ingadozik, se nem kopik.

Kétségtelenül butácska volt ez a prédikáció. De tudom, hogy nem neheztelnek meg érte. Az emberek természetesen nem a prédikációk kedvéért jönnek el a templomba, hanem hogy fényes nappal is Istenről álmodhassanak.

Köszönöm, hogy kedvesen úgy tettek, mintha figyeltek volna.

(Szántó György Tibor fordítása)